

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

Кліменко О.В., к.е.н., старший викладач
Сумський державний університет

В сучасних умовах розвитку всіх секторів національної економіки важливим процесом, який в різних масштабах впливає на продуктивність окремих галузей і підприємств, виступає глобалізація. Під впливом процесів глобалізації підприємства намагаються підвищувати свою конкурентоспроможність, впроваджувати інноваційні процеси, що з одного боку стимулює діяльність національних підприємств, а з іншого – становить загрозу для подальшого розвитку під впливом загострення протиріч світового економічного розвитку.

Нарощування інноваційного потенціалу відіграє центральну роль у динаміці економічного зростання країн, що успішно розвиваються. З відкриттям кордонів для торгівлі та іноземних інвестицій, глобалізація надає можливостей для національних фірм поліпшувати свої конкурентні позиції. Але, необхідно зазначити, що прямим наслідком жорсткої конкурентної боротьби є поглиблення розриву у рівнях розвитку між країнами – лідерами світового співтовариства та рештою країн світу, яке супроводжується становленням глобального панування розвиненого центра: США, країни ЄС, Японія. Саме він на сьогодні концентрує економічну та політичну могутність, вираженням якої є експансія діяльності транснаціональних компаній та зосередження технологічного потенціалу.

В сучасних умовах під впливом процесів глобалізації змінюється інноваційна система країни та її регіонів: з однієї боку глобалізація призводить до змін у структурі національного споживання, а з іншого – посилює інтеграцію національних підприємств та фірм зі світовими інтегрованими виробничими системами, управління над якими на глобальному рівні здійснюють транснаціональні корпорації.

Концепція глобалізації інноваційного розвитку має прояв у таких напрямках сучасної економіки: *розширення міжнародної інтеграції економічної діяльності та підвищення важливості знань в економічних процесах.*

Посилена конкуренція на сучасному етапі глобалізації економіки привела до зростання ролі організаційних інновацій і взаємодії між учасниками інноваційного процесу, які стають ключовим фактором зростання компетенції і конкурентоспроможності підприємств, і які розвивається найбільш успішно в інноваційних системах, у яких існує інтенсивна взаємодія між виробниками та споживачами знання.

Розвиток процесів глобалізації являє собою об'єктивний процес, який, з

одного боку, призводить до відносного вирівнювання попиту і пропозиції на різних товарних, фінансових та інших ринках, з іншого – породжує взаємний вплив зміни ринкової кон'юнктури на національних та світових ринках. Ці умови визначають суперечливість впливу глобалізації на макроекономічні умови окремих країн, в тому числі і на просування інновацій.

Інтегровані у глобальні, ефективні національні інноваційні системи дозволяють диверсифікувати структуру економіки, підвищувати якість життя населення, а отже, – і міжнародну конкурентоспроможність держав. За таких умов розвиток і досконала структура відтворення інновацій є важливим вектором посткризової політики розвинених країн світу.

Велике значення у формуванні інноваційної політики з метою реструктуризації та підвищення конкурентоспроможності промисловості набуває не тільки вироблення чіткої стратегії інноваційного розвитку, її спрямованість на формування прогресивних технологічних пристроїв, але й здатність використовувати можливі інструменти прямого та непрямого державного регулювання інноваційної діяльності.

Що стосується змін в самій інноваційній системі, то головними стратегічними напрямками для здійснення необхідних заходів по підвищенню якості її функціонування є наступні: адаптація інноваційної системи України до умов глобалізації і конкуренції; поліпшення загальних умов для притоку іноземних інвестицій в економіку України; створення законодавчих норм, ідентичних для вітчизняних та зарубіжних інвесторів; переорієнтація системи продукування інновацій на ринковий попит споживача.

Міжнародна стратегія економічного розвитку регіону: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 19–21 червня 2012 року / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 53-54.